

L'espectacle de les llistes

Ara que ja tothom té un lloc a la llista —o no—, sembla que torna la calma. Seria bo que ara començara el debat sobre projectes, bon punt acabat l'embarcament de les persones. Som davant unes eleccions autonòmiques. Les més importants de les que se celebren al Principat, les que cal que se celebren en clau catalana perquè no sorgesquen distorsions estranyes.

El procés d'elaboració de les llistes electorals per a les properes eleccions autonòmiques no ha estat precisament un procés engrescador des del punt de vista de l'elector. Els nostres partits polítics han realitzat un espectacle poc edificant que no convida gaire a la participació política i que ha convertit sovint un tràmit tècnic-polític en una batalla campal o en una intriga de saló més o menys inconfessable. L'elector perplex ha vist com una qüestió que no té res a veure amb el debat d'idees, ni amb les propostes programàtiques, ni amb els problemes del ciutadà de peu es convertia en la major prioritat dels nostres polítics en els primers quinze dies de pre-campanya. Campe qui puga ha estat el primer eslògan de campanya. I això és tan vàlid per als que han fet soroll, perquè s'han apunyalat a la plaça pública, com per als que han aconseguit que la sang es quedara portes endins, en el més pregó dels racons del despatx. De fet, aquí no hi ha excepció perquè n'hi ha hagut per tots els gustos.

La batalla per tenir un lloc a les llistes electorals ha provocat, una vegada més, que la política s'allunyara del ciutadà. No és entusiasme per anar a votar el que s'ha vist els darrers dies. Hi ha partits en què el líder s'ho ha manegat tot sol, dins el seu despatx, independentment del que digueren les bases, prement fidelitats personals per damunt de capacitats polítiques, o simplement, no donant raó de la seua decisió a ningú més que a ell i les seues conveniències. Hi ha altres partits en què el líder ni controla la llista que trepitja. Dóna la sensació que és un manat, com si l'elector, en lloc de votar-lo a ell, la cara visible d'un projecte polític, acabara votant un personatge més o menys fosc segons les versions, que, amagat a la sala de màquines fa i desfà a gust seu, independentment del consumidor. En tots dos casos, es conflueix en un aspecte: liquidar la dissidència. Opinar en un partit polític comença a ser perillós, almenys si vols ser diputat. Paradoxa: en el partit polític es margina el debat polític. La discussió, la confrontació d'idees, quan encara existeix, es penalitza. Hi ha fins i tot un partit que no fa les llistes, sinó que les proposa i li les aproven a fora. Ha d'anar a Madrid a rebre la benedicció d'una llista que concorre no a les eleccions espanyoles sinó a les catalanes. Com que ara aquest partit polític en lloc de tenir un governador civil en té dos, ha de ser Madrid qui es trenque els "cascos" per

decidir quin "independent" (*sic*) hi posen, per demostrar el seu suposat tomb cap a vés a saber on. Del resultat d'aquestes batalles sempre en queden els morts. Aquests morts, la majoria es queden en el partit, esperant temps millors. Però n'hi ha d'altres que opten per abandonar-lo, ben sorollosament però demostrant, de fet, que estaven al partit amb l'únic objectiu de ser diputats. N'hi ha d'altres, de més vius, però, que congelen la seua activitat, diuen que obren un "període de reflexió", i després els trobem encapçalant operacions personals d'entrada al partit veí, revestint-lo de "refundació" o de "tomb". Si aquest salt els obliga a defensar posicions oposades o discordants amb el que havien defensat anteriorment, no hi ha problema. És degut al "període de reflexió".

Ara que ja tothom té un lloc a la llista —o no—, sembla que torna la calma. Seria bo que ara començara el debat sobre projectes, bon punt acabat l'embarcament de les persones. Som davant unes eleccions autonòmiques. Les més importants de les que se celebren al Principat, les que cal que se celebren en clau catalana perquè no sorgesquen distorsions estranyes. És moment per tant d'analitzar com està l'autogovern, fins on hem arribat, i quines propostes hi ha per avançar. Eixim d'una legislatura profitosa des del punt de vista de l'autogovern. Evidentment sempre podria haver-ho estat més, però no fóra honest tampoc ni objectiu dir que el país ha anat enrere. Hi ha hagut entrabancs, sobretot externs, per avançar com a país. L'horitzó estatal que s'aventura no convida a l'optimisme, per això cal que el debat sobre projectes de país siga interessant, profitós i sobretot il·lusionador per a l'elector. Perquè el projecte o suma de projectes que es convertesca en majoritari a partir del 19 de novembre haurà de ser sobretot fort perquè serà el que conduirà el país a les portes del segle vinent, en una travessia que es preveu moguda. No s'hi val, doncs, perdre's en lluites intestines, poc edificants i sobretot poc engrescadores.